

**PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY
OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY W ŁODZI**

ŚWIATOWY DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH

Z prac regionalnych władz Związku

Na przełomie marca i kwietnia wciąż utrzymuje się wysoka liczba zachorowań na koronawirusa. Od początku kwietnia obowiązują nowe obostrzenia, a więc nie zmieniają się zasady pracy Biura Zarządu Regionu. Preferujemy kontakt z naszymi członkami w sposób zdalny, jednocześnie oferując możliwość kontaktu osobistego w poszczególnych działach, gdy zachodzi taka konieczność. Członkowie Prezydium bez zmian dyżurują codziennie w biurze ZR, a posiedzenia Prezydium, w zależności od potrzeb odbywają się zdalnie lub stacjonarnie.

Z prac Prezydium ZR

W omawianym okresie Prezydium ZR podjęło 11 decyzji, 1 uchwałę oraz 1 stanowisko. Na wniosek Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” w Polregio Prezydium ZR w dniu 18 marca br. podjęło stanowisko ws. dokonania korekty w Krajowym Planie Odbudowy mającej na celu pozyskanie

znaczących środków na modernizację spółki POLREGIO. Pełny tekst stanowiska poniżej. Tego samego dnia Prezydium podjęło uchwałę o zarejestrowaniu nowej organizacji zakładowej NSZZ „Solidarność” w Regionie Łódzkim. Miło nam poinformować, iż nowa organizacja powstała w MAGAM Sp. z o.o. Jedną z decyzji podjętych przez Prezydium dotyczyła podpisania umowy pomiędzy Regionem Ziemia Łódzka,

a Okręgowym Inspektoratem Pracy w Łodzi. Szczegóły na ten temat w osobnym artykule. 1 kwietnia br. Prezydium podjęło również decyzję o zgłoszeniu Mariana Laskowskiego, w miejsce ś.p. Bogdana Osińskiego, do Zespołu Roboczego ds. Ochrony Zdrowia przy Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego Województwa Łódzkiego.

Red

Stanowisko nr 1/2021
Prezydium ZR ZŁ
NSZZ „Solidarność”
z dnia 18 marca 2021 r.

ws. wsparcia dla POLREGIO z Krajowego Planu Odbudowy

Prezydium Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność” popiera stanowisko Krajowego Sekretariatu Transportowców, w którym wyrażony jest sprzeciw wobec braku jasnego wskazania środków na odbudowę taboru spółki POLREGIO Sp. z o.o. w projekcie Krajowego Planu Odbudowy (KPO).

Spółka POLREGIO jest największym krajowym przewoźnikiem w transporcie regionalnym, a założenia projektu w znacznym stopniu preferują wsparcie dla przewoźników

dalekobieżnych. Brak możliwości pozyskania wsparcia dla spółki POLREGIO z KPO może być fatalne w skutkach, biorąc pod uwagę stan obecnego taboru, który już teraz nie zapewnia odpowiedniego komfortu podróżnym. Doprowadzić to może do marginalizacji spółki w regionie, a w konsekwencji utratę wielu miejsc pracy.

Prezydium ZR ZŁ zwraca się do Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” o podjęcie wszelkich możliwych działań mających na celu dokonanie korekty w projekcie KPO, która umożliwi pozyskanie znaczących środków na modernizację taboru spółki POLREGIO, co przełoży się zarówno na jakość świadczonych usług dla pasażerów, jak również warunki pracy pracowników kolei.

W numerze:

Najstarsze organizacje NSZZ „Solidarność” w Regionie Ziemia Łódzka

Tym razem przedstawiamy historię powstania i działalności NSZZ „Solidarność” w Politechnice Łódzkiej

Str. 4-5

Co dalej z łódzką oświatą?

Urząd Miasta Łodzi planuje zwolnić około 500 pracowników niepedagogicznych w łódzkich szkołach

Str. 8

100-lecie diecezji łódzkiej

Str. 10

Projekty realizowane przez Region Ziemia Łódzka NSZZ „Solidarność”

„Aktywni, Kompetentni, Potrzebni”

Obecnie Region Ziemia Łódzka NSZZ „Solidarność” realizuje II edycję projektu „Aktywni, Kompetentni, Potrzebni”. Projekt realizowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego i przeznaczony jest dla osób zamieszkujących na terenie Łodzi. Termin realizacji projektu obejmuje okres od 1 lutego 2021 r. do 31 stycznia 2022 r.

Projekt przeznaczony jest dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, pozostających bez zatrudnienia (bierne zawodowo lub bezrobotne) oraz niepełnosprawnych. Projekt oferuje przywrócenie zdolności do zatrudnienia poprzez poradnictwo psychologiczne, prawne oraz finansowe, a także udział w warsztatach integracji społeczno-zawodowej,

kursach komputerowych, szkoleniach zawodowych oraz stażach zawodowe i pośrednictwo pracy.

Celem projektu jest indywidualny program reintegracji obejmujący rozbudowany program aktywizacji społeczno-zawodowej. Projekt dzięki realizacji działań na rzecz integracji społecznej i instrumentów rynku pracy ma wpłynąć na poprawę sytuacji życiowej uczestników oraz przyczynić się do ich aktywizacji społeczno-zawodowej.

„Nowy start”

Drugim projektem, który będzie realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego jest projekt „Nowy start”. Jego realizacja rozpocznie się 1 września 2021 i potrwa do 30 listopada 2022 roku.

Cel projektu jest taki sam, jak w przypadku „Aktywni, Kompetentni, Potrzebni”, a więc przywrócenie zdolności do zatrudnienia osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, jednak skierowany jest do szerszej grupy odbiorców i obejmuje oprócz osób z Łodzi, również osoby z powiatów łódzkiego-wschodniego oraz zgierskiego.

red.

Wspólne przedsięwzięcia na rzecz ochrony pracy

2 kwietnia br. Region Ziemia Łódzka NSZZ „Solidarność” zawarł porozumienie z Okręgowym Inspektoratem Pracy w Łodzi. Ze strony NSZZ „Solidarność” porozumienie podpisali przewodniczący Zarządu Regionu Waldemar Krenc oraz zastępca przewodniczącego Piotr Ścieško, OIP reprezentował Okręgowy Inspektor Pracy Artur Szymbara.

Celem porozumienia jest podejmowanie wspólnych przedsięwzięć na rzecz ochrony stosunku pracy, popularyzowanie dobrych praktyk w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz podnoszenie efektywności społecznej kontroli warunków pracy. Porozumienie przewiduje m.in. uczestnictwo przedstawicieli Zarządu Regionu w kontrolach stanu bezpieczeństwa

oraz badaniu okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy, oraz współpracy w szkoleniach społecznych inspektorów pracy.

W porozumieniu znalazł się również zapis mówiący o wspólnym organizo-

waniu Konferencji „Bezpieczna praca” w ramach obchodów uroczystości związanych ze Światowym Dniem Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych.

Red.

Światowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych

Od 1991 roku, z inicjatywy NSZZ „Solidarność” dzień 28 kwietnia obchodzony jest jako „Światowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych”. Na mocy uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 lipca 2003 r., dzień ten został ustanowiony „Dniem Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy”. Zarząd Regionu od roku 1991 organizuje regionalne obchody Światowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych.

Obchody mają na celu zwrócenie szczególnej uwagi na działania w sferze poprawy warunków bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia. To również czas upamiętnienia ofiar wypadków przy pracy.

W tym roku, po raz pierwszy, konferencja z okazji „Światowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych” zorganizowana zostanie wspólnie przez Zarząd Regionu łódzkiej „Solidarność” oraz Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi. Tytuł konferencji: „Bezpieczna praca - wypadki przy pracy i zdarzenia medyczne, a warunki pracy”. Z powodu pandemii COVID-19

tegoroczna konferencja odbędzie się w formie transmisji on-line.

Program konferencji przewiduje następujące referaty:

- „Wypadki przy pracy w 2020 r., w tym przypadki medyczne”, który przedstawi st. insp. pracy, główny specjalista Marta Boguszevska z Sekcji Wypadkowej Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi

- „Zawodowe czynniki ryzyka” - prof. dr hab. n. med. Alicja Bortkiewicz z Instytutu Medycyny Pracy im. J. Nofera w Łodzi,

- „Prewencja wypadkowa PIP” - Konrad Adamczyk z Sekcji Prewencji i Promocji Okręgowego Inspektoratu Pracy w Łodzi

- „Czy zawał serca może być przyczyną wypadku przy pracy?” - dr Ryszard Szozda z Naczelnej Izby Lekarskiej, który jest kierownikiem Ośrodka ds. Opiniowania Sądowo-Lekarskiego i Orzecznictwa

- „Prewencja rentowa i wypadkowa w ZUS” przygotowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Łodzi.

Konferencja odbędzie się 26 kwietnia br.

Msza święta w intencji Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych zostanie odprawiona w kościele pw. Podwyższenia św. Krzyża w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 38 w dniu 9 maja 2021 r. o godz. 10:30.

red.

Najstarsze organizacje NSZZ „Solidarność” w Regionie Ziemia Łódzka

Historia powstania i działalności NSZZ „Solidarność” w Politechnice Łódzkiej

W marcowym numerze RIZ-u przypomnieliśmy historię powstania Organizacji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w łódzkim MPK. Dziś opiszemy kolejną organizację, która jako jedna z pierwszych powstała w Regionie Ziemia Łódzka - w Politechnice Łódzkiej.

Tuż po podpisaniu w dniu 31 sierpnia 1980 roku porozumienia pomiędzy Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym i Komisją Rządową w całym kraju zaczęto tworzyć Międzyzakładowe Komitety Założycielskie NSZZ „Solidarność”.

W Łodzi jedną z czołowych osób zaangażowanych w tworzenie MKZ był Grzegorz Palka, pracownik Politechniki Łódzkiej. 5 września 1980 r. w jego mieszkaniu odbyło się zebranie, w wyniku którego powstał Międzyzakładowy Komitet Założycielski Ziemi Łódzkiej. Już 10 dni później, na łódzkiej Politechnice odbyło się zebranie informacyjno-organizacyjne pracowników, podczas którego wybrano 203 delegatów na zebranie założycielskie. Co ciekawe w tym czasie, aż 1926 pracowników uczelni zgłosiło chęć wstąpienia do niezależnych samorządnych związków zawodowych. 23 września na zebraniu delegatów podjęto uchwałę o przystąpieniu NSZZ Politechniki Łódzkiej do MKZ NSZZ Ziemi Łódzkiej „Solidarność”. Powołano Komitet Założycielski, którego prezydium stanowili: przewodniczący **Grzegorz Palka** oraz członkowie: Andrzej Wilczkowski, Lech Brzeski, Władysław Kotelko, Wojciech Przanowski, Czesław Stradowski i Jan Ciupek.

W związku z powołaniem Grzegorza Palki na stanowisko wiceprzewodniczącego MKZ Ziemi Łódzkiej w październiku 1980 roku, na przewodniczącego uczelnianego Komitetu

„Solidarność” wybrano Władysława Kotelko.

Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność”

10 stycznia 1981 r. na Walnym Zebraniu Delegatów wybrano pierwszą Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” na Politechnice Łódzkiej, której przewodniczącym został **Władysław Kotelko**. Powołano także Komisję Rewizyjną. Przewodniczącemu Komisji Zakładowej zaczęto zapraszać na posiedzenia Senatu PŁ, a przedstawiciele Związku do rad wydziałów, kolegiów instytutów, komisji i innych ciał kolegialnych. Członkowie „Solidarność” brali czynny udział w działaniach zmierzających do demokratyzacji, decentralizacji i powrotu akademickich zasad w polskim szkolnictwie wyższym.

Grzegorz Palka objął funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu Regionalnego NSZZ „Solidarność” Ziemi Łódzkiej oraz delegata Regionu na Krajowy Zjazd Delegatów, gdzie wybrano go na wiceprzewodniczącego Komisji Krajowej Związku.

Niejawna działalność Związku

Wprowadzenie stanu wojennego 13 grudnia 1981 roku przerwało działalność Związku. Rozpoczęły się represje wobec członków „Solidarność”. Internowani zostali: Grzegorz Palka i Czesław Stradowski. Wojciech Barański został usunięty z funkcji prorektora, a przedstawiciele „Solidarność” usunięto z senatu, rad wydziałów i kolegiów instytutów. Wielu członków „Solidarność” na Politechnice Łódzkiej rozpoczęło działalność nielegalną: zbierano składki członkowskie, udzielano zasiłków statutowych, kolportowano prasę podziemną, działała biblioteka. Prowadzono współpracę z duszpasterzem internowanych ks. Stefanem Miecznikowskim SJ, organizowano zbiórkę środków pieniężnych i darów dla internowanych oraz ich rodzin. Działacze „Solidarność” brali też czynny udział w akcji zbierania podpisów pod petycją do Sejmu PRL w sprawie zwolnienia z aresztu działaczy związkowych oskarżonych o „działanie w zмовie w celu obalenia ustroju siłą”, wśród nich był Grzegorz Palka. Petycję tę poparło 1008 pracowników Politechniki Łódzkiej.

Odtwarzanie NSZZ „Solidarność” na PŁ

17 kwietnia 1989 r., po ponownym wpisaniu do rejestru NSZZ „Solidarność” przez Sąd Wojewódzki w Warszawie, reaktywowano Organizację Zakładową NSZZ „Solidarność” na Politechnice Łódzkiej.

31 maja 1989 r. odbyły się wybory do Komisji Zakładowej. Przewodniczącym został **Marek Golubiewski**. Zgodnie ze statutem prowadzono działalność w zakresie obrony interesów pracowniczych oraz realizacji ich potrzeb materialnych, społecznych i kulturalnych. Politechnika Łódzka stała się terenem spotkań działaczy „Solidarność” z polskich uczelni, którzy opiniowali projekt ustawy o szkolnictwie wyższym i dyskutowali o sprawach organizacji nauki polskiej. Przedmiotem troski i działania „Solidarność” zawsze były zarówno sprawy pracownicze, jak i prawidłowy rozwój polskiej nauki. Wiele uwagi poświęcono problemom bhp. W celu uświadomienia społeczeństwu i jego przedstawicielom w parlamencie znaczenia nauki i szkolnictwa wyższego

„Solidarność” organizowała wiele akcji, między innymi oflagowania uczelni, przerwy w pracy i przemarsze w Warszawie oraz zainicjowała protest rektorów łódzkich wyższych uczelni i organizacji związkowych.

Działalność Komisji jest dostrzegana i wysoko oceniana, a dowodem uznania było powierzanie członkom KZ funkcji w strukturach Związku poza uczelnią. Członkami władz związkowych poza uczelnią byli: Maciej Kononowicz (członek i skarbnik ZR), Kazimierz Filipiak (delegat na KZD, członek ZR, wiceprzewodniczący ZR), Marek Golubiewski (członek ZR, delegat na KZD, koordynator KSN), Tadeusz Feliksiński (członek RKR, członek ZR, wiceprzewodniczący ZR), Jerzy Goszczyński (wiceprzewodniczący ZR, obecnie członek ZR), Ireneusz Marek (członek Prezydium ZR), Marek Adamiec (członek ZR), Andrzej Bartczak (członek ZR), Marek Stelmachowski (członek RKR), Witold Tarczyński i Jan Kryczka (we władzach KSN).

Członkowie Komisji Zakładowej, wspólnie z Zarządem Regionu, prowadzili szkolenia informacyjne związane z reformą systemu ubezpieczeń społecznych oraz przez wiele lat szkolenia związkowe we współpracy z działem szkoleń Zarządu Regionu.

Z inicjatywy organizacji związkowych trzech uczelni łódzkich: Politechniki, Uniwersytetu i Uniwersytetu Medycznego powołana została Regionalna Sekcja Nauki Regionu Ziemi Łódzkiej NSZZ „Solidarność”.

Przedstawiciele „Solidarności” PŁ brali też udział w negocjacjach z rządem w sprawie finansowania polskich uczelni i wynagradzania ich pracowników (Jerzy Żurak), przedstawiciele PŁ zasiadali w Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego (Janusz Turowski, Kazimierz Wańkowicz, Andrzej Bartczak).

Członkowie zakładowej „Solidarności” pełnili wiele odpowiedzialnych funkcji także w Urzędzie Miasta Łodzi. Grzegorz Palka w latach 1990–1994 był prezydentem Miasta, a następnie (1994–1996) przewodniczącym Rady Miejskiej. (Grzegorz Palka 12 lipca 1996 zginął w wypadku samochodowym w Złotnikach koło Poddębic. Został pochowany w Alei Zasłużonych na Cmentarzu Komunalnym Doły).

Kolejni przewodniczący uczelnianej „Solidarności”:

Władysław Kotelko	1981
Marek Golubiewski	1989 - 1995
Andrzej Bartczak	1995 – 2014
Jacek Sawicki	2014 – do chwili obecnej.

W 2014 roku zostałem wybrany na przewodniczącego KZ NSZZ „Solidarność” w Politechnice Łódzkiej – mówi **Jacek Sawicki**, przewodniczący KZ - Miałem już pewne doświadczenie, ponieważ w poprzedniej kadencji byłem zastępcą przewodniczącego.

Już na pierwszych posiedzeniach postanowiliśmy zwiększyć liczbę spotkań z pracownikami naszej uczelni bez rozróżnienia na członków i nie członków Związku. Uznaliśmy, że kontakty kinowe i teatralne to za mało, a poza tym konieczna jest promocja Naszego Związku.

Postanowiliśmy organizować spotkania atrakcyjne dla rodzin pracowników PŁ – i tak powstały:

Piknik rodzinny w 2018 r.

„Piknik rodzinny” związany z Dniem Dziecka, organizowany w czerwcu na terenie Politechniki. Całe rodziny korzystając z wolnego czasu uczestniczyły w zabawach, rywalizacji sportowej, podziwiały przygotowane pokazy. Podobnym wydarzeniem stały się „Mikołajki” w grudniu.

Dobrze zostały przyjęte: „Poznaj miejsce pracy mamy i taty” organizowane na Wydziałach z prezentacją ciekawostek naukowych, organizowane były pokazy eksperymentów chemicznych, wreszcie organizowaliśmy wycieczki poznawcze do Planetarium w ECI, do Palmiarni, do Ogrodu Botanicznego, Muzeum Kinematografii i do wielu innych miejsc.

Piknik solidarności „Nie tylko praca” z udziałem członków Związku i zaproszonych gości jest stałym wydarzeniem we wrześniu każdego roku.

Uruchomiliśmy kolportaż tzw. kart sportowych dla członków naszego Związku. Inicjatywa bardzo dobrze oceniana przez użytkowników.

Organizowane są wycieczki krajowe i zagraniczne współfinansowane ze środków ZFŚS, np.: zwiedzanie Malborka i kanału ostródzko-elbląskiego lub wycieczka do Lwowa. Przygotowaniem bardzo bogatej oferty tych i podobnych przedsięwzięć integracyjnych zajmuje się nasza komisja socjalna z ogromnym wkładem pracy koleżanek z biura KZ. Czas epidemii zredukował możliwości spotkań – mamy jednak zdjęcia z poprzednich wydarzeń, które ułatwiają oczekiwanie na powrót do normalności.

Mimo tego trudnego okresu, KZ intensywnie pracuje przy rozwiązywaniu spraw pracowniczych:

- Opiniowanie regulacji związanych z wdrażaniem nowej Ustawy o Szkolnictwie Wyższym,
  - Zakończenie prac związanych z nowelizacją Regulaminu ZFŚS,
  - Przyjęcie PPK dla pracowników PŁ,
  - Podpisanie porozumienia płacowego z JM Rektorem PŁ.
- Powyższe porozumienia podpisywane były przez wiele lat przez nasz Związek i ZNP, od roku działa na PŁ trzeci związek zawodowy.

Pracy, uzgodnień, dylematów jest wiele, ale pozytywna ocena naszych działań dostarcza nam wiele satysfakcji – patrzymy z nadzieją w przyszłość - kończy swoją wypowiedź przewodniczący KZ Jacek Sawicki.

Anna Kolińska

Na podst. www.solidarnosc.p.lodz.pl/historia

KWIECIEŃ I WIOSNA

Kwiecień obfituje w tragiczne dla narodu polskiego rocznice.

- **13 kwietnia obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej dokonanej w 1940 roku przez funkcjonariuszy NKWD na blisko 22 tys. obywateli II Rzeczypospolitej.**
- **10 kwietnia 2010 r. to największa tragedia w powojennej historii Polski. Tego dnia w katastrofie samolotowej pod Smoleńskiem zginęła polska delegacja państwowa, a wśród nich m.in. prezydent Lech Kaczyński wraz z małżonką, wielu wysokich rangą urzędników państwowych oraz dowódców wojskowych.**

10 kwietnia 2021 r. - Waldemar Krenc, przewodniczący łódzkiej „Solidarności”, Tobiasz Bocheński, wojewoda łódzki i Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego złożyli kwiaty przed pomnikiem Ofiar Katastrofy Smoleńskiej znajdującym się przy łódzkiej Archikatedrze.

Foto: Andrzej Janecki

Foto: Andrzej Janecki

13 kwietnia 2021 r. - przewodniczący łódzkiej „Solidarności” Waldemar Krenc wraz z zastępcą Ireneuszem Wachem oddali hołd ofiarom zbrodni katyńskiej.

SOLIDARNOŚĆ

Majowe święta - wywieś flagę

Kwiecień 2021

REGIONALNY INFORMATOR ZWIĄZKOWY

1 Maja – Święto Pracy

Międzynarodowe Święto Pracy jest obchodzone corocznie w wielu krajach świata. Upamiętnia ono strajk robotników w Chicago z 1886 roku - protest został brutalnie stłumiony przez policję. Od kul zginęło wielu demonstrantów.

Święto Pracy wprowadziła II Międzynarodówka w 1889 roku na kongresie w Pary-

żu. Pierwsze obchody Święta Pracy w wielu krajach, w tym również na terenie Polski, odbyły się już w 1890 roku. Po II wojnie światowej, w okresie PRL-u, w dniu 1 Maja udział w organizowanych tego dnia pochodach, wiecach był obowiązkowy. Po upadku PRL, po 1989 r., 1 maja jest po prostu dniem wolnym od pracy.

2 maja – Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

Przypada on w Polsce 2 maja i ma popularyzować wiedzę o polskiej tożsamości oraz symbolach narodowych.

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzono na mocy ustawy z 20

lutego 2004 roku. Tego samego dnia obchodzony jest Dzień Polonii i Polaków za Granicą. Powszechne stało się noszenie w tym dniu kokardy narodowej. Zwyczaj ten spopularyzował śp. prezydent Lech Kaczyński. 2 maja nie jest dniem wolnym od pracy.

3 maja – Święto Konstytucji 3 Maja

3 maja 1791 roku Sejm Czteroletni uchwalił ustawę rządową, zwaną później Konstytucją 3 Maja.

Była to pierwsza konstytucja w Europie i druga na świecie, po konstytucji Stanów Zjednoczonych. Regulowała zasady funkcjonowania władz państwowych oraz prawa i obowiązki obywateli Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Dokument ten stał się symbolem tradycji niepodległościowych państwa polskiego. Miejscem obrad Sejmu był Zamek Królewski w Warszawie. Konstytucja została przyjęta przytłaczającą

większością głosów, co zostało owacyjnie przyjęte przez tłum zgromadzony przed zamkiem. I tak od 1791 roku dzień 3 Maja został uznany za Święto Konstytucji. Jej rocznicę obchodzono w czasie zaborów. Po odzyskaniu niepodległości w 1919 roku 3 Maja uznano świętem narodowym. Święto Konstytucji zostało zdelegalizowane w czasie II wojny światowej. Po wojnie ostatni raz świętowano 3 Maja w 1946 roku. Święto narodowe 3 Maja zostało przywrócone dopiero w 1990 roku; jest to dzień wolny od pracy.

Co dalej z łódzką oświatą?

Od 1 września na skutek decyzji Urzędu Miasta Łodzi, pracę może stracić blisko 500 pracowników niepedagogicznych w łódzkich szkołach. Chodzi o woźne, sprzątaczkę, pracowników administracyjnych, kucharzy itd. 31 marca br. dyrektorzy łódzkich szkół otrzymali pismo z Urzędu Miasta Łodzi, w którym zawarto wytyczne dot. konieczności redukcji etatów w tej grupie pracowników. Magistrat argumentuje, iż winny tej sytuacji jest rząd PiS, bo jego subwencja oświatowa na łódzką oświatę jest niedoszacowana.

Związkowcy z oświatowej „S” w Komunikacie wydanym w tym samym dniu podkreślili, że (cytat): „(...)NSZZ „Solidarność” Międzyregionalna Sekcja Oświaty i Wychowania Ziemi Łódzkiej oceniając drastyczne przeliczniki, wyraźnie podała przyczynę braku możliwości bezpiecznego i higienicznego prowadzenia placówek oświatowych w Łodzi. W tym miejscu zaznaczono również, że wskaźniki przesłane do szkół są jeszcze bardziej rygorystyczne, niż te przedstawiane związkowi zawodowemu. - I dalej - Niemożliwością jest przecież, utrzymanie w nichładu i porządku przy propozycji likwidacji tylu etatów. Obecnie oczekujemy od wszystkich dyrektorów łódzkich placówek oświatowych wyrażenia swojego zdecydowanego zdania oraz podjęcia odpowiednich decyzji podtrzymania, już i tak minimalnego zatrudnienia”.

Zdaniem związkowców istnieje obawa, że Urząd Miasta planuje w miejsce zwolnionych pracowników, zatrudnić zewnętrzne

firmy sprzątające, cateringowe, itd. „Każdy Samorząd w Polsce dostaje subwencję oświatową według pewnego klucza, a oprócz tego są też zadania własne Miasta i to są pieniądze, które Miasto musi dać z dochodów własnych!” – mówi przewodniczący MSOiw Ziemi Łódzkiej NSZZ „S” Roman Laskowski.

Dyrektorzy zbierają podpisy pod pismem protestacyjnym do władz Miasta Łodzi. „Obecne propozycje nie były z nami konsultowane i nie uwzględniają specyfiki poszczególnych szkół. Są absolutnie nie do przyjęcia” – napisali dyrektorzy. Dyrektorzy również obawiają się, że ww. zwolnienia uniemożliwią im funkcjonowanie szkół.

Przypomnijmy, w 2020 roku wypowiedziano układ zbiorowy pracy tej grupie pracowników, następnie „namawiano” dyrektorów na zmniejszenie wymiarów zatrudnienia - program dobrowolnych odejść i ...teraz kolejne zwolnienia.

2 kwietnia Łódzki Kurator Oświaty Waldemar Flajszer przesłał do dyrektorów łódzkich szkół pismo, w którym informuje, że (cytat): „...Nie było i nie ma żadnych niekorzystnych decyzji rządu, które uprawniałyby do tłumaczenia nimi zwolnień pracowników niepedagogicznych z łódzkich szkół. - I dalej - Subwencja jest rok do roku coraz wyższa wg przepisów prawa nie stanowi całości środków potrzebnych do utrzymania prowadzonych przez Miasto placówek”.

„Solidarność”, w zależności od rozwoju sytuacji, bierze pod uwagę złożenie wniosku do Prokuratury przeciwko Prezydentowi Miasta Łodzi, w związku z narażeniem na niebezpieczeństwo dzieci i młodzieży.

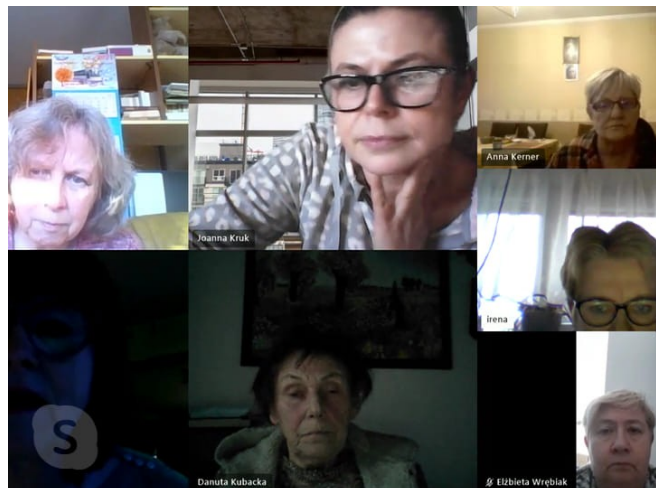
Kolk

Krajowa Sekcja Kobiet obraduje on-line

Zebrań Krajowej Sekcji Kobiet NSZZ „Solidarność” w dniu 17 marca br. odbyło się on-line.

Wzięły w nim udział działaczki z Łodzi, Lublina, Warszawy, Częstochowy i Szczecina. Region Ziemi Łódzkiej reprezentowały: Jolanta Kamińska, Anna Kerner, Stanisława Fornalczyk. Zebraniu przewodniczyła Joanna Kruk, przewodnicząca KSK.

Omawiano aktualne problemy występujące w poszczególnych regionach, w tym problemy związane z pandemią COVID-19, uaktualniono preliminarz budżetowy na rok 2021. Poza sprawami organizacyjnymi odbyła się ważna dyskusja w sprawie dyrektywy PE o „jawności wynagrodzeń”.

Jolanta Kamińska, przewodnicząca Regionalnej Sekcji Kobiet, w swojej wypowiedzi przedstawiła obraz Łodzi sprzed 50 lat - 10 lutego 1971 r., kiedy wybuchł zwycięski strajk łódzkich włókniarek spowodowany podwyżkami cen na artykuły żywnościowe wprowadzonymi w grudniu 1970 roku. Szacuje się, że w kulminacyjnym momencie w Łodzi strajkowały 32 zakłady i blisko 60 tys. pracowników. Strajk zakończył się wycofaniem przez władze centralne podwyżek cen. Na pamiątkę tego wydarzenia, zwycięskiej postawy łódzkich kobiet, 15 lutego br. odbyło się odsłonięcie tablicy pamiątkowej na murze budynku dawnej wykończalni przy wejściu do Muzeum Fabryki w Centrum Manufaktura w Łodzi. Odsłonięcia tablicy dokonali wspólnie: prezes Instytutu Pamięci Narodowej, dyrektor Oddziału IPN w Łodzi wraz z dyrektorem łódzkiej Manufaktury oraz uczestniczkami strajków sprzed 50 lat. W wydarzeniu wzięli udział także przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich oraz delegacja NSZZ „Solidarność” Regionu Ziemia Łódzka, z przewodniczącym Waldemarem Krencem.

Podczas zebrania on-line Krajowej Sekcji Kobiet nie mogło zabraknąć rozmowy nt. Ogólnopolskiego Strajku Kobiet. Kobiety „Solidarności” wyrażają stanowczy sprzeciw wulgaryzmom na ulicach polskich miast i w sieci internetowej. Gdzie jest godność polskich kobiet? – pytają działaczki z „Solidarności”.

Co dwa lata Krajowa Sekcja Kobiet organizuje Ogólnopolskie Forum Kobiet „Solidarności”. I tak w 2015 r. Forum odbyło się w Szczecinie, w 2017 – w Łodzi, w 2019 – w Lublinie. W czerwcu tego roku zaplanowano IV Forum Kobiet w Częstochowie. Podczas zebrania zastanawiano się, w jakiej formie je przeprowadzić? Czy w formie on-line?

Działaczki KSK ustaliły, że do czasu zakończenia pandemii, zebrania w tej formie będą odbywały się co miesiąc.

Kolk

Lockdown dla Polaków mieszkających na obczyźnie

Lockdown wprowadzono w wielu państwach. Poczucie samotności, smutku, zniechęcenia odczuwają wszyscy. A co mówią na ten temat emigranci, którzy wyjechali z Polski wiele lat temu i kontakt z Ojczyzną, z bliskimi mają ograniczony, a od pewnego czasu niemożliwy?

365 dni temu, w całej Anglii ogłoszono lockdown. Dzieci zadowolone z tak nieoczekiwanie szybkiego zakończenia szkoły, wesołe wróciły do domu. Przez pierwszych kilka dni wydawało się, że lepiej być nie może, odrabianie lekcji w łóżku, oglądanie filmów do późnych godzin, bo rano i tak nie trzeba wstawać. Po tygodniu siedzenia w zamknięciu zaczęliśmy zauważać pewne niedogodności: bardzo długie kolejki przed sklepem, brak produktów na półkach, zakładanie maseczek przed wyjściem z domu, problemy z oddychaniem, ale przede wszystkim zmiana w relacjach między ludźmi. „Jak zobaczę kogoś obcego, to będę się bał, nie będę wiedzieć co powiedzieć” – mówił 12-letni syn. „Mamo, czy kiedyś zobaczę jeszcze swoją koleżankę?” - pytała córka, której był to ostatni rok w szkole podstawowej i tak naprawdę nigdy nie pożegnała się z koleżankami i kolegami po 7 latach nauki.

Rozmowy jedynie sms-owe z koleżanką, bądź spotkania na „E-Wino” czyli co tygodniowe pogaduchy, które zazwyczaj odbywały się u kogoś w domu, obecnie - przed komputerem.

Dzieci coraz rzadziej wychodziły z pokoju, nasze codzienne spacerki zaczęły zamieniać się w co tygodniowe, a wieczory przed telewizorem, zamieniliśmy na oglądanie zdjęć, by przypomnieć sobie jak wygląda świat i jak to było, gdy...

Lockdown dotknął wszystkich. My jesteśmy tutaj razem, ale co z naszymi rodzinami w Polsce, z bliskimi? Jednak tęsknota za rodziną i ten niepokój „kiedy uda mi się zobaczyć rodziców?” Kolejny dzień i kolejny telefon - wszyscy zdrowi - to najważniejsze, ale uczucie nostalgii, które nas dotyka jest wyczuwalne nawet na odległość 2500 km. I te ciągle pytanie: Czy jeszcze kiedyś pojedziemy do Polski, Mamo? Minał już rok, wiele restrykcji wycofano, ale w powietrzu nadal czuć niepewność. Wszyscy mamy tylko jedno życzenie - żyć jak dawniej, jak 365 dni temu, kiedy słowo „lockdown” nic nie znaczyło...

Magda, od 15 lat na Wyspach Brytyjskich

Ostatnie miesiące były bardzo trudne dla nas wszystkich. Praca i nauka w domu, utrudnione przemieszczanie się, zamknięte sklepy, parki, siłownie, miejsca rekreacyjne. Lockdown dał się wszystkim we znaki, jednak dla nas, Polaków mieszkających na obczyźnie, był to wyjątkowo trudny czas. Od 15 lat mieszkam z trójką dzieci w Anglii. Jednak jestem bardzo mocno związana z moją rodziną w Polsce, moje dzieci również. Bardzo za sobą tęsknimy. Kilka razy w roku udawało nam się wyjechać, żeby odwiedzić bliskich, oni też przyjeżdżali do nas. Podczas lockdownu stało się to niestety

Puste ulice w Coventry, Wlk. Brytania

niemożliwe. Po raz pierwszy od wielu, wielu lat, spędzaliśmy święta w Anglii. Był to smutny i trudny czas. Staraliśmy się pocieszać się tym, że przecież jesteśmy zdrowi, mamy co jeść, gdzie mieszkać, nic nam nie grozi. Jednak brakowało tej atmosfery i ciepła, które jest możliwe tylko w rodzinnym domu, wśród osób nam bliskich. Podczas pandemii pojawił się też strach o siebie nawzajem, o zdrowie i życie. I ta ciągła myśl - kiedy to się wreszcie skończy, kiedy znów się zobaczymy, wyściskamy, kiedy będziemy znowu razem? Teraz, kiedy wszystko powoli wraca do normy, nie czujemy jednak ulgi, nie jesteśmy na tyle odważni, żeby odetchnąć. I myślę, że tak już zostanie. Ta covidowa mgła, będzie się za nami ciągnąć, przypominając nieustannie, że nic nie jest w życiu pewne, nic tak do końca nie wiadomo. Nasze spotkania z rodziną będą teraz jeszcze bardziej intensywne, będziemy z siebie czerpać do ostatniej chwili, do ostatniego uścisku. Żyjemy nadzieją, że nastąpi to już niedługo.

Ola, od 15 lat na Wyspach Brytyjskich

Polacy na emigracji

- Już 10,5 proc. Polaków żyje poza granicami ojczyzny, z czego większość emigrowała w ostatnich piętnastu latach.
  - Poza granicami Polski żyje 4,5 mln naszych rodaków i jeśli chodzi o kraje UE, jest to najwyższa liczba, a 12. największa emigracja na świecie.
  - Na emigracji znajduje się co dziesiąty Polak.
  - W roku 2019 polscy emigranci opuszczali Wielką Brytanię. Ale tylko część wróciła do Ojczyzny. Reszta przeniosła się bliżej, głównie do Holandii i Niemiec.
  - Głównymi punktami docelowymi emigrantów w Europie są: Niemcy, Wielka Brytania i Francja.
- Po wybuchu pandemii imigracja do Unii Europejskiej praktycznie zamarła.
- W Unii Europejskiej nie ma państwa, z którego emigrowało by aż tak wielu mieszkańców jak z Polski.
- Największym punktem docelowym emigracji na świecie są Stany Zjednoczone, gdzie żyje aż 51 mln emigrantów, w tym 427 tys. to Polacy.

Na podst. businessinsider.com.pl

100-lecie diecezji łódzkiej

Tegoroczna uroczystość Patrona Ludzi Pracy św. Józefa w dniu 19 marca zbiegła się z obchodami jubileuszu 100-lecia diecezji łódzkiej.

Odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1919 r. umożliwiło uporządkowanie administracji kościelnej. I tak 10 grudnia 1920

Patronka Łodzi
św. Faustyna

roku papież Benedykt XV Bullą Christi Domini powołał do życia diecezję łódzką. Łódź oraz okoliczne tereny wchodzące w skład powstałej w 1920 diecezji łódzkiej, od początku istnienia w Polsce organizacji kościelnej należały do archidiecezji gnieźnieńskiej.

Głównymi postaciami łódzkiego Kościoła są dwie osoby: misjonarka, patronka Łodzi św. Faustyna i pierwszy ordynariusz diecezji bp. Wincenty Tymieniecki mianowany przez papieża Benedykta XV. Biskup Tymieniecki zaraz po ingresie w łódzkiej katedrze stworzył: kurię, sąd biskupi oraz wyższe seminarium duchowne. Odradzająca się po wojnie Łódź liczyła już ponad 450 tys. ludności. Były to ciężkie, powojenne czasy. Biskup działał zarówno na polu duszpasterskim, jak i społecznym. Wykazywał się wielką dbałością o najbiedniejszych mieszkańców Łodzi, tworzył instytucje charytatywne, podjął inicjatywę budowy osiedla mieszkaniowego dla robotników. W czasie swych rządów w diecezji ordynariusz erygował 21 nowych parafii i jedną reaktywował. Ponieważ diecezja łódzka stała się jedną z większych pod względem liczby mieszkańców w ówczesnej Polsce, decyzją Piusa XI w 1927 pierwszym łódzkim biskupem pomocniczym (sufraganem) został ks. Kazimierz Tomczak.

Biskup Tymieniecki zmarł w 1934 r. Jego pogrzeb był bardzo uroczysty, żegnały go tłumy łodzian.

Nowym ordynariuszem łódzkim został ks. Włodzimierz Jasiński. Kontynuował on dzieło swojego poprzednika, stworzył diecezjalne muzeum i archiwum. Jeszcze przed wojną, powołał dekanat konstantynowski i odtworzył dekanat strykowski. Był to dramatyczny czas dla Łodzi i państwa polskiego. Po wybuchu II wojny światowej okupanci zajęli wiele kościołów, które przekształcili na magazyny, łódzcy księża zostali aresztowani przez okupanta i wywiezieni do obozu koncentracyjnego w Dachau. W Łodzi w czasie wojny czynnych pozostało tylko kilka świątyń. W sumie, w latach 1939–1945, z diecezji łódzkiej

w wyniku zdarzeń wojennych zginęło 155 księży.

Pod koniec 1946 r. bp Jasiński złożył rezygnację. Jego następcą został ks. Michał Klepacz. Ks. Klepacz przybył do Łodzi z Białegostoku, gdzie po wojnie był wykładowcą w seminarium duchownym. Lata po II wojnie światowej to czas represji władz komunistycznych. W latach 50-tych, gdy Prymas Polski kardynał Stefan Wyszyński był internowany, biskup Klepacz pełnił obowiązki przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski. W zastępstwie za prymasa poprowadził Jasnogórskie Śluby Narodu Polskiego.

Biskup Klepacz ustanowił czternaście nowych parafii i jedną reaktywował. Po jego śmierci w styczniu 1967, do momentu wyboru nowego łódzkiego ordynariusza, rządy w diecezji sprawował wikariusz kapitularny, bp Jan Kulik.

Jesienią 1968 r. łódzkim ordynariuszem został ks. Józef Rozwadowski, dotychczasowy wykładowca krakowskiego seminarium i Uniwersytetu Jagiellońskiego. Konsekrował go na Jasnej Górze kardynał Karol Wojtyła. Ks. J. Rozwadowski przewodniczył uroczystym obchodom 50-lecia diecezji. Rozbudował strukturę kościelną, powołując diecezjalną radę kapłańską i kolegium konsultorów. Posługę w łódzkiej diecezji sprawował przez 17 lat, w ciągu których erygował w diecezji 27 parafii. W 1980 konsekrował kolejnego łódzkiego biskupa pomocniczego, ks. Władysława Ziółka (dotychczasowego kanclerza łódzkiego kurii). Bp Rozwadowski w 1986 r. przeszedł na emeryturę (zmarł w roku 1996).

Następcą biskupa Rozwadowskiego został biskup Władysław Ziółek. To właśnie podczas posługi bpa. W. Ziółka miała miejsce jedna z najważniejszych dat w 100-letniej historii diecezji łódzkiej. Była to wizyta papieża Jana Pawła II w Łodzi w ramach II Krajowego Kongresu Eucharystycznego – 13 czerwca 1987 r. Ojciec Święty udzielił I Komunii Świętej dzieciom na terenie lotniska Lublinek, spotkał się ze światem akademickim w łódzkiej katedrze oraz z włókniami w zakładzie „Uniontex”.

W trakcie rządów biskupa Ziółka, na przełomie lat 80. i 90. miała miejsce w Polsce transformacja systemowa, dzięki której możliwa była rozbudowa sieci parafialnej (w latach 1986–2011, bp. W. Ziółek erygował 64 parafie), odtworzenie organizacji i stowarzyszeń związanych z Kościołem, np. Caritas czy Akcja Katolicka. W 1992 Jan Paweł II bullą Totus Tuus Poloniae Populus zreformował polską administrację kościelną. Diecezję łódzką podniósł wtedy do miana archidiecezji, co wiązało się z tym, iż dotychczasowy biskup Władysław Ziółek został arcybiskupem, a 24 lutego 2004 roku JP II utworzył metropolię łódzką,

w skład której weszła archidiecezja łódzka i diecezja łowicka. Oznaczało to, że łódzki ordynariusz - arcybiskup łódzki, stał się arcybiskupem metropolitą.

Arcybiskup Ziółek w 2012 roku przeszedł na emeryturę, jego następcą, arcybiskupem został poznański biskup pomocniczy bp Marek Jędraszewski.

Papież Benedykt XVI - 11 lipca 2012 r. ogłosił nominację Marka Jędraszewskiego na nowego arcybiskupa łódzkiego. 8 września 2012 odbył się ingres arcybiskupa Jędraszewskiego do łódzkiej katedry, natomiast 29 czerwca 2013 podczas uroczystości w bazylice św. Piotra w Rzymie otrzymał on paliusz od papieża Franciszka. 30 listopada 2013 arcybiskup został członkiem Kongregacji Wychowania Katolickiego, a 13 marca 2014 wybrano go zastępcą przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski.

8 grudnia 2016 papież Franciszek powołał arcybiskupa Marka Jędraszewskiego na urząd arcybiskupa metropolity krakowskiego.

14 września 2017 dotychczasowy biskup pomocniczy archidiecezji krakowskiej Grzegorz Ryś, został powołany przez papieża Franciszka na urząd arcybiskupa metropolity łódzkiego. Ingres do bazyliki archikatedralnej św. Stanisława Kostki w Łodzi odbył się 4 listopada 2017. 29 czerwca 2018 r. arcybiskup metropolita Grzegorz Ryś otrzymał na placu św. Piotra w Rzymie od papieża Franciszka paliusz. Został on uroczystie nałożony 5 października 2018 w katedrze łódzkiej przez arcybiskupa Salvatore Pennacchia, nuncjusza apostolskiego w Polsce. Arcybiskup Ryś w 2018 zwołał czwarty w historii archidiecezji synod. W 2019 wprowadził w archidiecezji diakonat stały.

Sytuacja pandemiczna od marca 2020 roku do chwili obecnej postawiła przed arcybiskupem metropolitą Grzegorzem Rysiem, nowe, trudne wyzwania.

Opr. Ankol
na podst. www.archidiecezja.pl

Uroczystość św. Józefa

19 marca obchodziliśmy uroczystość św. Józefa, Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny, patrona Ludzi Pracy. Ojciec Święty Franciszek ogłosił rok 2021 Rokiem Świętego Józefa. Święty Józef jest patronem archidiecezji łódzkiej, która w tym roku obchodzi swój Jubileusz 100-lecia.

W Bazylice Archikatedralnej odprawiona została uroczysta msza św., której przewodniczył metropolita łódzki, ksiądz arcybiskup Grzegorz Ryś. Mszę poprzedził wykład duszpasterza ludzi pracy - ks. Grzegorza Michalskiego pt. „Św. Józef Patron Ludzi Pracy”. Do katedry łódzkiej przybyli wierni, aby za wstawnictwem Św. Józefa prosić o potrzebne łaski.

Ks. G. Michalski w referacie nawiązał do obecnej sytuacji pandemicznej i problemów z tym związanymi: wpływ izolacji na psychikę ludzi, brak równowagi duchowej, a także do strajku kobiet i udziału w nim młodych osób, agresji w stosunku do kościoła i księży. „...Co chce nam powiedzieć Św. Józef? - *Zaufajcie Bogu, On wyprowadzi*

Was z ciemności i lęku, On wskaże drogę, On będzie pomocą w przeciwnościach” – podkreślił duszpasterz ludzi pracy.

Arcybiskup Grzegorz Ryś podczas homilii mówił o rodzinie, która powinna być wielką radością dla każdego człowieka. Mówił o wartościach panujących w domu dorastającego Jezusa. To właśnie tam, patrząc na Józefa, Jezus odkrywał, kim jest Bóg. Św. Józef jest przykładem ojca, jest patronem całego Kościoła. „... *Papież Franciszek zaprasza nas, abyśmy odkrywali radość i miłość rodziny. Bóg powierzył rodzinie projekt przekształcania świata w dom. To jest sposób na samotność i lęk, który odczuwamy przed wiążącą nas na całe życie relacją*” - mówił metropolita łódzki.

Na uroczystej mszy św. nie zabrakło przedstawicieli „Solidarności”. Zarząd Regionu reprezentowali przewodniczący Zarządu Regionu Waldemar Krenc oraz wiceprzewodniczący ZR Piotr Ścieško i Ireneusz Wach. Do katedry przybyły również poczty sztandarowe NSZZ „Solidarność” - Zarządu Regionu, Organizacji Międzyzakładowej MPK Łódź oraz Organizacji Zakładowej PKP PLK.

Red.

Aleksy Rzewski pierwszy prezydent Łodzi w niepodległej Polsce

W marcu minęła 102 rocznica objęcia prezydentury w Łodzi przez Aleksiego Rzewskiego.

Aleksy Rzewski (1885-1939), pierwszy prezydent Łodzi po odzyskaniu niepodległości, stanowisko objął 27 marca 1919 roku. Zasluguje na szczególną uwagę ze względu na wielkie zaangażowanie o prawa pracownicze i poprawę bytu robotników. Prezydentura A. Rzewskiego wytyczyła kierunki działań władz miejskich na długie lata.

Aleksy Rzewski wcześniej zaczął działalność polityczną i społeczną. Był członkiem PPS o pseudonimie „Przebój”. Brał udział w rewolucji 1905 r., był więziony, postrzelony. W 1907. został aresztowany i osadzony w więzieniu w Sieradzu. Zesłano go w głąb Rosji, skąd uciekł w 1908 r. Podczas I wojny światowej w Łodzi redagował pismo „Łodzianin”. W 1917 r. ponownie został aresztowany przez Niemców. Uciekł im wskakując do nadjeżdżającego tramwaju.

Po odzyskaniu niepodległości Rzewski został wybrany przez Radę Miejską na prezydenta miasta Łodzi.

A był to niezwykle trudny czas. Na prezydenta czekało wiele wyzwań. Okupanci niemieccy zostawili zrujnowane hale fabryczne. Wszelkoba bieda, słaba infrastruktura, mała liczba szkół, a na domiar złego - trzecia fala śmiertelności grypy hiszpanki.

Aleksy Rzewski szybko odnalazł się w nowej rzeczywistości, rozumiał cele i potrzeby mieszkańców miasta, zaczął od organizacji produkcji. Z inicjatywy prezydenta Rada Miejska podjęła rozbudowę sieci szkół. Łódź, jako pierwsza w Polsce, wprowadziła uchwałę w sprawie obowiązku szkolnego na poziomie szkoły podstawowej. Dzieci w szkole mogły liczyć na posiłek, darmowe pomoce naukowe, a nawet odzież. Podjęto budowę szkół i nauczania dorosłych. Z inicjatywy prezydenta w fabrykach zaczęto organizować kursy dokształcające. Zadbane też o zdrowie mieszkańców: utworzono kasę chorych, aptekę miejską, obowiązkowy system ubezpieczeń zdrowotnych, Miejską Pracownię Psychologiczną dla uczniów. Powstała Miejska Biblioteka Publiczna. Miasto przejęło sieć tramwajową (tramwajami zarządzała prywatna spółka). Prezydent stworzył Wydział Kanalizacji i Wodociągów przy Zarządzie Miasta. W mieście zaczęły powstawać miejskie łaźnie. Rzewski pomyślał także o wypoczynku dla łodzian: był inicjatorem budowy Parku Ludowego (późn. Park im J. Pił-

sudskiego wraz z Ogrodem Zoologicznym i Ogrodem Botanicznym).

Prezydentem miasta pozostał do 1 lipca 1923 roku. Następnie Rzewski był naczelnikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Łodzi, starostą łódzkim, prowadził też kancelarię notarialną. Był prezesem, twórcą, licznych towarzystw i stowarzyszeń (sportowych, muzycznych), Ligi Morskiej i Kolonialnej, PCK, Bractwa Kurkowego, organizacji pracowniczych i robotniczych. Był autorem kilku książek i szeregu artykułów dotyczących politycznej i wojskowej roli PPS. Po zajęciu Łodzi przez Wehrmacht 7 września 1939 r., Rzewski próbował stworzyć siatkę konspiracyjną (Organizacja Orła Białego).

W przeddzień Święta Niepodległości został aresztowany w ramach akcji eksterminacji polskiej inteligencji. 12 listopada 1939 r. osadzono go w obozie na Radogoszczu. Rzewskiego rozstrzelano prawdopodobnie 20 lub 22 grudnia 1939 r. Przypuszczalnym miejscem straceń był Las Łagiewnicki. Jego symboliczny grób znajduje się na Starym Cmentarzu w Łodzi.

Wg IPN wykryto nowe ślady wskazujące, że osoby zamordowane z końcem 1939 r. mogły zostać pochowane na poligonie wojskowym na Brusie w Łodzi.

Miejsca pamięci

Mural na SP w Łodzi ul. Ratajska 2/4 upamiętniający A. Rzewskiego.

W 1996 r. nazwano imieniem A. Rzewskiego jedną z ulic na łódzkich Rogach, a także od 2004 r. - Szkołę Podstawową nr 116 w Łodzi.

Ankol

**SZKOLNE CENTRUM
PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZE**
"CENTRUM" im. Zyty Jarzębowskiej
90-536 ŁÓDŹ UL. GDAŃSKA 156
www.centrum.edu.lodz.pl

Rekrutacja do szkoły odbywa się na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Przyjmujemy przez cały rok szkolny!!

Szczegółowe informacje: tel. 42 636-91-02 mail: centrum.lodz@wp.pl

SZKOŁA PODSTAWOWA

Szkoła Podstawowa przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii

- Uprawnienia szkoły publicznej
- klasy V-VIII
- Pomoc dydaktyczna dla uczniów z trudnościami w nauce
- Pomoc psychologiczno-pedagogiczna
- Zajęcia socjoterapeutyczne
- Zajęcia rozwijające zainteresowania w formie kół zainteresowań (plastyczne, krawieckie, majsterkowicza, sportowo-turystyczne, ogrodnicze)
- Wsparcie dla rodziców
- Domowe, bezpłatne obiady
- Bezpłatna migawka

LICEUM

Jedynie w Łodzi Liceum Ogólnokształcące przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii z kursami zawodowymi

- Liceum 4-letnie (po VIII klasie SP)
- Uprawnienia szkoły publicznej
- Możliwość zdawania matury
- Możliwość ukończenia kursów zawodowych w 56 proponowanych zawodach
- Opieka psychologiczno-pedagogiczna
- Bezpłatne porady prawne
- Wsparcie dla rodziców
- Domowe, bezpłatne obiady
- Bezpłatna migawka

**Biuletyn wewnętrzny
Regionu Ziemia Łódzka NSZZ „Solidarność”**

www.solidarnosc.lodz.pl

Adres:
90-229 Łódź, ul. Kamińskiego 18
tel. 42 67 72 611
wiceprzewodniczaczy3@solidarnosc.lodz.pl

Zespół:
Redakcja: Anna Kolińska
Skład: Ireneusz Wach
Foto: Bartosz Wasilewski

Region Ziemia Łódzka NSZZ „Solidarność”

90-229 Łódź ul. A. Kamińskiego 18
Centrala: 42 677 26 00 fax: 42 677 26 16

www.solidarnosc.lodz.pl

PREZYDIUM ZR:

- Waldemar Krenc
przew.lodz@solidarnosc.org.pl
- Piotr Ścieško
wiceprzew1@solidarnosc.lodz.pl
- Krzysztof Kilański
sekretariat@solidarnosc.lodz.pl
- Ireneusz Wach
wiceprzewodniczaczy3@solidarnosc.lodz.pl
- Przemysław Gręda
czlonprez1@solidarnosc.lodz.pl
- Michał Karolczyk
czlonprez2@solidarnosc.lodz.pl

Regionalna Komisja Rewizyjna

- Teresa Kempaska: 42 677 26 17
rewizyjna.lodz@solidarnosc.org.pl

BIURO ZR:

- Sekretariat: 42 677 26 11
sekretariat@solidarnosc.lodz.pl
- Dział Kadr: 42 677 26 14
sekretariatprzew@solidarnosc.lodz.pl
- Dział Księgowości: 42 677 26 20
ksiegowy.lodz@solidarnosc.org.pl
- Dział Kontaktów: tel/fax 42 67 72 627; 42 677 26 28
kontakty.lodz@solidarnosc.org.pl
- Dział Administracji: 42 677 26 15
administracja.lodz@solidarnosc.org.pl
- Dział Szkoleń: 692-524-588
dzialszkolen@solidarnosc.lodz.pl
- Dział Rozwoju Związku: 42 677 26 29
- Biuro Prawno-Negocjacyjne: 42 677 26 31
biurowprawne.lodz@solidarnosc.lodz.pl
bkn1.lodz@solidarnosc.org.pl
- Związkowa Agencja Pośrednictwa Pracy: 42 677 26 02
biurowpracy.lodz@solidarnosc.org.pl
- Biuro Wścigu Kolarskiego: 42 677 26 06
wyscig.lodz@solidarnosc.org.pl
- PAOK sekretariat: 42 678 06 77
sekretariat@paok.edu.pl

BRANŻE:

- Międzyreg. Sekcja Oświaty i Wychow. 42 677 26 26
lodz@oswiata-solidarnosc.pl
- Reg. Sekcja Ochrony Zdrowia: 42 677 26 30
- Reg. Sekcja Pomocy Społecznej: 42 677 26 30
- Reg. Sekcja Kobiet: 42 677 26 30
- Reg. Sekcja Emerytów i Rencistów: 604 796 872
rseir.lodz@wp.pl
- Reg. Sekcja Kolejarzy: 42 205 63 14
- Reg. Sekcja Metalowców: 42 677 72 45
- Kraj. Sekretariat Emerytów i Rencistów: 42 678 74 36
kseir@solidarnosc.org.pl
- Reg. Sekcja Pracowników Leśnictwa: 722-250-536

PODREGIONY:

- Kutno: 24 253 3823
- Ozorków: 519 406 434
- Pabianice: 42 215 2313
- Radomsko: 512 378 083
- Sieradz: 43 827 1151
- Wieluń: 505 072 708
- Zduńska Wola: 43 823 6456
- Zgierz: 607 358 026